

Tolna

vármegye

Simonfornya-i

járás

Belecskai körjegyzőség.

(kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Belecska

~~hely~~ (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos néven kívüli más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, endeflet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak eküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a 'ülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvis-urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad agy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszajelődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (köztudomás vagy monografiák szerint).

A község lakossága eredetileg magyar volt, a romorédon német községekből, Győr, Keszthely-
kút és romogy megyei. Számos községből körtől
telepítés folytán elvándoroltak. Szabó-Gyulai
családok főre beszélnék magyarul.

1897-ig Győrvel közös község volt és ezen év-
ben kis községgé fejlődött és képviselők egy kör-
jegyzőségét.

/

Győr szabad község (Belecska korszakotartozó
puszta Balazs néven

/

1897 Keszthelyi kerületbe tartozott. 1898-ban a jegy-
zőségét Győrötől, az anyakönyvi hivatalát Keszthely-
kerületbe áthelyezték és azóta minden helyben van.

/

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A falu a réz dombon, erdős, a nyugati és északi rész síkság. Helyvidégekig közig. délre 3 km, Győr városra 5-7 km, állomás keletre 6 km, a Jász Bogrács pusztá nyugatra 2 km.

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

2356 kat. hold (birtokivék adatai alapján).
 1557 k. hold szántó, 266 k. hold rét (kaszáló),
 122 k. hold szőlő (beültetett), 82 k. hold legelő,
 197 k. hold erdő, — k. hold nádas,
 126 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

nincs

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a területük?

nincs

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily területük (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

nincs

A község vázlatos térképe csatolva db
 nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

950 lélek.
 100 r. kath., — g. kath., — ref.,
 850 ág. h. ev., — izr., — egyéb
 nemzetiség szerint:
 120 magyar, 830 német, — tót,
 — rutén, — oláh, — horvát,
 — egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

a község belterületén 820
 falusi belterületen 30
 Pozulán Mechnall pontán 100

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

földművelés

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

163 ház, 179 lakásrész
 belterületen, 145 ház
 pusztán és egyéb helyen 18 "

1 községi háza
 2 iskola
 1 templom

A községben levő állami és más középületek.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

Bíró, ~~Törvényszék~~ (másod-) bír. 4 esküdt,
(tanácsbéli) 1 Pénztárnok. Közgyám 1

1 jegyző, 1 segédjegyző, 1 orvos
1 állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
1 pénztári alkalmazott, 1 egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

1 kisbíró (küldönc), 1 bába,
1 éjjeli őr és 1 gazdasági alkalmazott.

6 virilista, 6 választott tag, 2 pótag

A község 1 választókerületet alkot.

nem, nincs

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Szekszárd 42 km.
Győr 12 km.
Győr 12 km.
Elgyőr 12 km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Pincehely vasút mellett 4 km
mezői úton 6 km.

Van, 1 kisbíró (AI) tag. ~~Nincs.~~

~~Van.~~ Nincs.

nincs

~~Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság~~ 20 tag.
~~Kötelezetti tűzoltóság~~

~~Van.~~ Nincs.

~~Van.~~ Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Kórorvos székhelye és annak távolsága:

ellátószékely 12 km.

Hány magánorvos lakik a községben:

1

Községi bábák száma:

- - - km.

Körbába lakóhelye és annak távolsága:

1

Okleveles magánbábák száma:

Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol?

Pincehely vasút mellett 4 km
mezői úton 6 km.

Legközelebbi kórház hol van és milyen távol?

Szelnyaid 42 km.

Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep)

~~Van szegényház~~ Nincs.

9. A gondozott szegények száma:

intézeti ápolásban, 1 magán ápolásban.

Elhagyott gyermekek száma?

_____ gyermek.

10. Milyen a község ivóvize?

Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?

jó
Ardeji kutja van - magán tulajdonban
Kutviz jó. Van 2 zölyvíz

Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.

Van-e csatornázása?

nincs

11. Kocsma és vendéglők száma?

2 kocsmá, - vendéglő, - kávéház.

Van-e szálloda, fogadó és hány?

nincs

Van-e községben közfürdő?

nincs fürdő keze a Kapos víz

12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?

nincs

A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?

✓

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága:

Szelnyaid 42 km.

Kir. járásbírószék székhelye és távolsága?

Gyömrő 12 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága:

Szelnyaid 42 km.

Kir. adóhivatal székhelye és távolsága:

Gyömrő 12 km.

Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi
kirendeltség, székhelye és távolsága:

Pincehely vasút mellett 4 km
mezői úton 6 km.

Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága:

Pécs 80 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanóciskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

felekezeti az h. ev. népiskola, 2 tan-
erő, 2 tanterem.

nincs

nincs

még nincs. Alapja van
Levente egyesület 30 taggal
Szegvár 42

km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község főkegyháza alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert elekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházterülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett tvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párbr és egyénenkint időről-időre ki-
etett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

az az h. ev. egyház mint főkegyház a
Műszóhidéyházi anyaegyházhoz tartozik
az anyaegyház 5 km távolságra van
a ref. anyaegyház Tolnacsémedi 10 km
az s. k. k. " Pincehely 6 km
Görbő 6 km.

nincs

a pártikán kívül egyéb egyházi
adók nem fizetnek

./.

./.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédelék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, ükedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkássegylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint sorolva.)

nincs

nincs Hősök emléke falu közepén

nincs

Szalonda, Levente, Tüskelőkő - Olvasókör

M. O.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

Vasuti fővonal Bppest - Gyékényes
 megyei Köves ut. / Kőcsod - Simontornya
 2 m. híd / beton /

2. Vasúti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasúti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

A fővonalon vasúti megálló hely "Bécskő."
 nincs

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

nincs

Van-e posta, távirtda, távbeszélő állomása?

Postaügyi hivatal és a levelezési állomás is van.

3. Melyik községi közlekedési utvonallal járul hozzá a község?

Községi (közdtűlő) utak hossza?

5 km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

1. "Mechradt Ernő" birtoka 730 K. hold
 Kisbirtokok 10-20 K. hold között
 Törpe " 1-10 " " "

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

nincs
 szőlő legelő 60 K. hold
 Marha " 30 " "

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

nincs

igen

nincs

Székelyd 42 Km

nincs

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Igen 600 m²

Be van-e ültetve?

Igen

7. Vízrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyam mérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

6 db. ló, 300 tehén, 50 ürjö, 200 borjú
30 fűrészt, 1 állami mész

..... km.

60 koma, 21 csikó, 40 beidőlt ló

..... lo, szarvasmarha,
259 sertés, 600 juh

.....
Pincehegy 6 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kéi a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptökéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányauzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Görbő 6 km

Görbő - Gyömrő

nincs

Gyömrő

nincs

nincs

Szövetkezet

1. szőlő, 2. szőlő, 2. gyümölcs, 2. cipő, 8. lakás
1. bogár, 1. órák, 1. rom malom

nincs

Vármalom 2. gyümölcs, 2. molnár
75 lóerő

Székesfehérvár 60 km.

Székesváros 42 km.

Világnyitógép - fűnyírógép

nincs

lakás, repülő és Képe fűtés, gyapjú -
feldolgozás.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi körcsma stb.

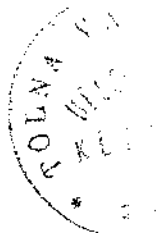
4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

A község egy középületet rendezésükre van szükség, ahol az apaállatok, növekedésük, körök stb. volna elhelyezhető.

A község pecsétjének lenyomata:

Ammon
Községi (kör-) jegyző.

1 Községi háza 4 helyiség
jegyzői lakás 4 szobával
" " " 1 " "
" " " 3 " "
" " " 1 " "
Székhely Község tulajdona

17 kat. hold szántó és rét,
legelő, kat. hold erdő,
egyéb 22 kat. hold erdő, utak stb.
házilag kezel 16 kat. holdat

Körjegyzői jövedelme 1200 Ft
Földi rét és egyéb föld
nincs

Kintinni: L. h. n. 1276A
Földadó 6887 K f. Házadó 1493 K
f. Ált. kereseti adó 526 K f. Társulati adó 28 K f. Vagyon- és jöv. adó 3274 K f.
Községi juttatás 4203 K
" " " 894 "
Jegyzői 7 millió juttatás K

Belecska község az 1700-as években több királyi jószágokból állott, s Belor
puszta néven volt ismeretes s Győr község tartozékához. Győr község ha-
tára Belor pusztaival együtt: Andrássy állásból 195 hold, Gróf Falway József
641 hold, Huszár fehérl. 406 hold, Hefner György 468 hold, Bozsenyky Miksa
2 hold szőlő, Hájosfalway Ignác 704 hold, Hóvács Ignác 54 hold, Elliskey Ferenc
27 hold, Elliskey állásból 47 hold, Elliskey Gábor 52 hold, Páner Gábor 362 hold
Bogay Elek 15 hold, Székely József 212 hold, Szabó Gábor 240 hold, Székely
Gábor 925 hold, Székely István 57 hold tulajdonát képezte. A határ jobbára szőlő-
birtok volt. Ezen birtokokon kívül kétféle másféle ismételt névvel: Nagypeller
Katalin, Dolmány Ignác, Vankovics József, Hóvács állásból, Székely József,
Elliskeymajor József. Voltak még Belor határában más, kisebb és nagyobbak,
s Belor-i birtokok is képeztek. Az említett birtokokon felel meg a holdban
kiegészítve területi mérték 4500 m holdat képeztek, ami még is felel körül-
belül a mostani belecska-i és győr-i határ 3500 kat. területjének. 1800-ban
Belor puszta hány egy háza alakult s a kenőcsigetek-ig, h. az egyházi-
községhez tartozott. Ezen felül gravitált vallási is minél faji szempontból.
1814-ben 150 lelket számlált vallási állásból s 1820-ban már elv. tanítói
Lélek Győrtől meg kezdte működtetni. Később kerületi szempontból, részint
a szomszédos névvel vidékeket köztül bevándorlás folytán 1842-ben elv. 350
lelket száml. 1848-ban a jobbágyok felvételével s mind jobban felt. költözé-
sre ragyosodott. A község háza Győr volt, amit kerületi h. az elv. község
tagjai is, még most már az v. a felvételével indult. Belor puszta is képezte
II. kir. válságait, hogy az a helyi ügyek intenció. A régi névvel birtokokig
egy másik névvel Győr s birtokul házasok s Belor puszta lakosság
Később kerületi szempontból, hogy ma már a felel vallásból csak egy van még,
s Elliskey család. 1852-ben a belor-i iskola lejtett, helyette új iskolát is tan-
tói lakott épít. Ezen felül a helyi ügyek felvételével s itt köztül ismételt
Győr-belecska-i nagy község. A jéggyári Győr mellett volt a község
ja mindennel. Ezen jéggyári Páner, ezután Hóvácsy Huszár Grünwald
Balogh, Hóvácsy és Székely volt. A folytonos felvételével folytán helyi
ra lett az 1896-ban községhez ismételt, Győr-belecska-i nagy-
községből ismételt Belecska községhez alakult s 1898-ban a község-
regét állásból Belecska h. az jelenleg is van. 1906-ban egy jéggyári
szempontot épít, Később kerületi szempontból, a lakosság szempont-
sa folytán II. kerület ismételt s II. kerületi állás szor. A község-
háza kerületi is szempontból, regét jéggyári állás is szor. A határ
után apróbbak is, jelenleg 3 van. A földbirtokreform kerületi
300 kat. hold földhöz jut még, hogy jelenleg mindazon község-
háza is kulturális intézményekkel rendelkezik a mind egy község-
háza hely, hogy mind község feladatának meg felvételével.